

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 11 december 2023
Datum GS-besluit : 23 januari 2024

Vragen nr. 89

Vragen van **de heer G. Vendrig** (BBB) over de geitenstop van de provincie Noord-Holland.

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 11 december 2023 door het lid van Provinciale Staten, **de heer G. Vendrig** (BBB), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

De provincie Noord-Holland heeft op 12 december 2018 een geitenstop afgekondigd. Vanaf die dag is het niet meer mogelijk om een vergunning te krijgen voor de vestiging en uitbreiding van geitenhouderijen. En ook niet voor de omschakeling van bestaande agrarische bedrijven naar geitenhouderijen.

Noord-Holland nam dit besluit destijds vanuit zorgen naar aanleiding van een onderzoek van Veehouderij en Gezondheid Omwonenden (VGO). Uit dit onderzoek bleek dat omwonenden binnen 2 kilometer van een geitenhouderij een verhoogde kans op longontsteking kunnen hebben.

VGO doet hier sinds 2018 vervolgonderzoek naar, de uitslag laat na 5 jaar vooralsnog op zich wachten.

VGO geeft aan dat het vervolgonderzoek door corona ernstige vertraging heeft opgelopen en dat de resultaten eind 2024 worden verwacht.

Zie ook: <https://www.rivm.nl/veehouderij-en-gezondheid/onderzoek-veehouderij-en-gezondheid-omwonenden-vgo>

Zie ook: <https://www.nhnieuws.nl/nieuws/236715/geitenstop-van-kracht-in-provincie-noord-holland>

Omdat de geitenstop zonder oog voor individuele bedrijven is ingevoerd zijn een aantal geitenhouders ernstig in hun bedrijfsvoering belemmerd. Dit wordt versterkt door de zeer lange looptijd van het onderzoek.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

Zijn de resultaten van het onderzoek van VGO bij GS bekend?

Antwoord 1:

Ja, de resultaten van de eerste onderzoeken zijn bekend en wij zijn in afwachting van de resultaten van de vervolgonderzoeken. De informatie is openbaar en onder meer te vinden op:

<https://www.kennisplatformveehouderij.nl/geiten/vragen-en-antwoorden-geitenhouderijen>

Vraag 2:

Hoelang blijft de geitenstop voortduren nadat de onderzoeksresultaten bekend zijn gemaakt?

Antwoord 2:

Daar kunnen we nu geen inschatting van maken. De vervolgonderzoeken lopen op dit moment nog en de resultaten zijn nog niet bekend. Daarnaast is het ook nog niet duidelijk wat het Rijk met de onderzoeksresultaten gaat doen. De geitensector is met het Rijk in gesprek om te overleggen hoe straks om te gaan met onderzoeksresultaten.

Vraag 3:

Hoe beoordeelt GS de opgelegde maatregel in relatie tot de duur ervan en is GS van mening dat geitenbedrijven op enerlei wijze tegemoetkomen moet worden?

Antwoord 3:

De geitenstop is onderdeel van de Omgevingsverordening en door Provinciale Staten vastgesteld. De vertraging in de onderzoeken (mede door Corona) vinden wij voor alle betrokkenen -zoals geitenhouders, omwonenden en gemeenten- teleurstellend.

Geitenbedrijven tegemoet komen in de vorm van een tussentijdse verruiming van de geitenstop of opheffing ligt niet voor de hand omdat de onderzoeken nog lopen. Sinds de onderzoeken zijn gestart zijn er geen nieuwe feiten bijgekomen op basis waarvan verdedigd kan worden dat de geitenstop niet (langer) nodig is of kan worden versoepeld. Wij gaan er vanuit dat de onderzoeken in 2024 worden afgerond.

Voor zover wordt bedoeld op tegemoetkoming in financiële zin, geldt het volgende. Indien een ondernemer directe schade ondervindt door de geitenstop, kan hij een verzoek tot nadeelcompensatie indienen. Hiervoor gelden wettelijke criteria. Sinds de invoering van de geitenstop in 2018 zijn er geen verzoeken tot nadeelcompensatie ingediend.

Vraag 4:

Kan de provincie aansprakelijk gesteld worden door schade die ondernemers geleden hebben door de instelling van de geitenstop?

Antwoord 4:

Een aantal provincies, waaronder de provincie Noord-Holland, heeft op basis van het voorzorgbeginsel een geitenstop ingevoerd. Deze geitenstops zijn in procedures bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State rechtmatig gebleken¹. Aansprakelijkheid is bij een rechtmatig besluit niet aan de orde; wel kan dan een verzoek worden ingediend tot nadeelcompensatie (zie antwoord vraag 3). Overigens is bij de vormgeving van de geitenstop zoveel mogelijk rekening gehouden met bestaande belangen. Bestaande bedrijven kunnen door met de reguliere bedrijfsvoering.

Er is ook ruimte gelaten voor uitbreiding van stalruimte, bijvoorbeeld voor verduurzaming of dierenwelzijn, mits dat niet gepaard gaat met uitbreiding van de veestapel.

¹ Zie bijvoorbeeld de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak [Raad van State 19 juli 2023, ECLI:NL:RVS:2023:2791](#) en [26 april 2022, ECLI:NL:RVS:2022:1238](#)

Vraag 5:

Zijn er sinds de geitenstop verzoeken of aanvragen van geitenhouders en/of bedrijven binnen gekomen bij de provincie en zo ja, wat of welke waren dit dan?

Antwoord 5:

Ja, één geitenhouder heeft de provincie gevraagd naar de mogelijkheden voor verplaatsing/nieuwvestiging. Op grond van de geitenstop is dit niet mogelijk (zie vraag 6).

Vraag 6:

Kan GS in individuele gevallen maatwerk verrichten bij ondernemers die door de langdurige geitenstop in de knel zijn geraakt?

Antwoord 6:

Nee, dat is niet mogelijk. De geitenstop is een instructieregel gericht aan gemeenten, en heeft betrekking op de ruimtelijke plannen van gemeenten. De Omgevingsverordening biedt de provincie de mogelijkheid om op aanvraag van de gemeente ontheffing te verlenen indien het gemeentelijke omgevingsbeleid onevenredig wordt belemmerd (artikel 6.11 OVNH2022).

Vraag 7:

Welke mogelijkheden ziet GS om zonder gezondheidsrisico's uitbreiding toe te staan?

Antwoord 7:

Hier zien wij op dit moment geen mogelijkheden voor. De gezondheidsrisico's zijn onderdeel van het vervolgonderzoek waarover aan het Rijk wordt gerapporteerd. Zolang de geitenstop van kracht is zien wij geen mogelijkheden om uitbreiding van een geitenhouderij, waarbij het aantal geiten toeneemt, toe te staan. Wij gaan er van uit dat de onderzoeken inzicht gaan geven en de basis zullen vormen voor het (landelijk) bepalen of vanwege gezondheidsrisico's maatregelen nodig blijven en wat passende maatregelen zijn.

Vraag 8:

Een moratorium is doorgaans 6 maanden geldig. Op wat voor manier en op welke gronden wordt dit verlengd?

Antwoord 8:

De geitenstop in Noord-Holland is in beginsel permanent totdat Provinciale Staten de Omgevingsverordening aanpassen. Een besluit tot verlenging is dus niet aan de orde.

Vraag 9:

Kan en wil GS PS hierover informeren?

Antwoord 9:

Het is niet duidelijk op welke specifieke informatie de vraag doelt. De minister van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit informeert over de voortgang van de onderzoeken, door middel van Kamerbrieven.

Uiteraard volgen wij de ontwikkelingen en informeren wij uw Staten zodra er relevante informatie beschikbaar komt. Indien nieuwe inzichten daartoe aanleiding vormen, zullen wij Provinciale Staten voorstellen om de geitenstop in de verordening te wijzigen of te heroverwegen.